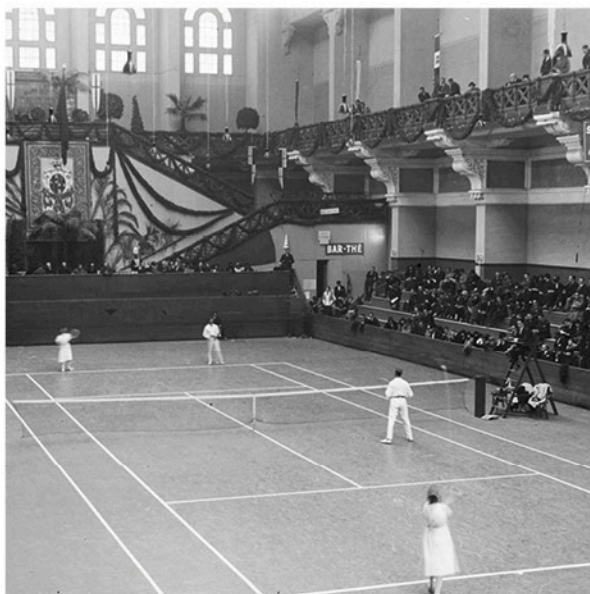

BARCELONA 1923: ELS CAMPIONATS DEL MÓN EN PISTES COBERTES

PEDRO HERNÁNDEZ

Fundació Barcelona Olímpica

AULA D'HISTÒRIA

BARCELONA 1923:
ELS CAMPIONATS
DEL MÓN EN
PISTES
COBERTES

Autor
PEDRO HERNÁNDEZ

Fundació Barcelona Olímpica

Editat per: Fundació Barcelona Olímpica (FBO).
© BARCELONA 1923: ELS CAMPIONATS DEL MÓN EN PISTES COBERTES.
Hernández, Pedro.
1a edició – Barcelona, Espanya: 2020.

Fotografies pàgines interiors tots els drets reservats:

© 1920-1935 / GABRIEL CASAS i GALO BARDES / Arxiu Nacional de Catalunya.	pàg. 11
© 1922-1923 / DESCONEGUT / RCTB . 1899.	pàg. 12
© 1922-1923 / DESCONEGUT / RCTB . 1899.	pàg. 13
© 1922-1923 / DESCONEGUT / RCTB . 1899.	pàg. 14
© DESCONEGUT / Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.	pàg. 15
© BRANGULÍ / Arxiu Nacional de Catalunya.	pàg. 16
© 1922-1923 / DESCONEGUT / RCTB . 1899.	pàg. 19
© 1922-1923 / DESCONEGUT / RCTB . 1899.	pàg. 19
© 2020 / IGNASI MAYOR / FBO.	pàg. 21
© 2019 / CRISTIAN HERRERA / Fons Bartrolí / FBO.	pàg. 22
© 1922-1923 / DESCONEGUT / RCTB . 1899.	pàg. 22
© 1923 / JOSEP MARIA SAGARRA i PLANA / Arxiu Nacional de Catalunya.	pàg. 26
© 1923 / JOSEP MARIA SAGARRA i PLANA / Arxiu Nacional de Catalunya.	pàg. 27
© 1922-1923 / DESCONEGUT / RCTB . 1899.	pàg. 28
© 1922-1923 / DESCONEGUT / RCTB . 1899.	pàg. 29
© 1922-1923 / DESCONEGUT / RCTB . 1899.	pàg. 34
© 1922-1923 / DESCONEGUT / RCTB . 1899.	pàg. 35
© 1922-1923 / DESCONEGUT / RCTB . 1899.	pàg. 39
© 1922-1923 / DESCONEGUT / RCTB . 1899.	pàg. 42
© 1922-1923 / DESCONEGUT / RCTB . 1899.	pàg. 43

Fonts d'arxiu:

© 1922-1923 / Real Club Tennis Barcelona . 1899 (RCTB . 1899).	pàg. 18 i 24

La Fundació Barcelona Olímpica vol agrair a la Federació Catalana de Tennis per la seva col·laboració en aquesta publicació.

Portada:

© 1923 / JOSEP MARIA SAGARRA i PLANA / Arxiu Nacional de Catalunya.

INSTRUCCIONS ESPECIALS I ALTRES NOTES.

© Tipografies:

S'han utilitzat 5 tipografies.

- Nom: *BPDots-Atrevit*. Tipus: OpenType Tipus 1
- Nom: *OratorStd*. Tipus: OpenType Tipus 1
- Nom: *OratorStd-Slanted*. Tipus: OpenType Tipus 1
- Nom: *PTSans-Regular*. Tipus: OpenType TrueType
- Nom: *PTSans-Italic*. Tipus: OpenType TrueType

© Coordinació editorial: FBO / CEO-JAS / Luis Sánchez.

© Disseny gràfic i maquetació: FBO / M. Salomé Clavijo.

© Revisió de textos: FBO / Raúl Vázquez i Vàngelis Villar.

© Coordinació d'imatge: FBO / Cristian Herrera i M. Salomé Clavijo.

Dipòsit legal: B 7825-2020

Imprimeix: qp-print.

Imprès a Espanya.

ÍNDEX

<u>1. EL CONTEXT TENNÍSTIC I POLÍTIC DELS CAMPIONATS</u>	06
<u>2. EL COMPROMÍS DE LA CIUTAT</u>	08
<u>3. UN PROJECTE EN MARXA</u>	17
<u>4. EL ROTUND ÈXIT D'UNA GRAN COMPETICIÓ</u>	23
<u>5. QUADRES DE RESULTATS DEL CAMPIONATS DEL MÓN DE TENNIS EN PISTES COBERTES DE 1923</u>	31

De l'1 a l'11 de desembre de 1923, Barcelona va organitzar els primers Campionats Mundials en qualsevol disciplina esportiva mai disputats a Espanya. Gràcies a una cooperació absoluta de les esferes polítiques, socials i esportives de la Ciutat Comtal, els Campionats del Món de Tennis en Pistes Cobertes, disputats en el Palau de la Indústria del Parc de la Ciutadella, van ser un rotund èxit.

1. EL CONTEXT TENNÍSTIC I POLÍTIC DELS CAMPIONATS

L'any 1920, la International Lawn Tennis Federation (ITF) travessava moments complicats. La I Guerra Mundial va obligar a cancel·lar els Campionats de França entre 1915 i 1919, Wimbledon entre 1915 i 1918, els Campionats Internacionals d'Austràlia entre 1916 i 1918, i la Copa Davis entre 1915 i 1918.

També els Campionats del Món, tant en pista coberta com en pista dura, creats per la ITF l'any 1912, van ser suspesos. Tan sols els Campionats Internacionals dels Estats Units van romandre en el calendari, rebatejats com a Campionats Patriòtics, i amb els ingressos generats destinats a ajudar a la Creu Roja Militar.

Així doncs, la ITF s'enfrontava a quatre problemes fonamentals: la recuperació financera i estructural de la majoria de federacions europees, la viabilitat dels seus tornejos, com afrontar i tractar els atletes i clubs alemanys i, especialment, la lluita pel poder que l'enfrontava a la federació dels Estats Units. Ni tan sols els Jocs Olímpics d'Anvers de 1920 van ajudar a calmar aquesta lluita pel control del tennis mundial. La United States Lawn Tennis Association (USTA) va boicotejar la competició, i no va enviar els seus representants a competir a Anvers.

La situació del tennis espanyol i de la Real Associació de Lawn Tennis d'Espanya (RALTE) era molt diferent. Els tornejos internacionals de Barcelona, Sant Sebastià i Madrid, amb el beneplàcit i suport d'Alfons XIII, encara que amb evidents baixes d'atletes estrangers, s'havien celebrat durant la Gran Guerra. Alfons XIII continuava emparant a competicions i clubs.

L'any 1920, a Anvers, Espanya va presentar per primera vegada una delegació de tennistes als JJOO composta per Manuel Alonso, Enrique de Satrústegui, José Miguel Fernández de Liencres i José María Alonso. També aquest any, Francisca 'Panchita' Subirana va ser finalista en els Campionats del Món en pista dura disputats a París i, encara que el seu nom apareix en el quadre femení dels Jocs Olímpics d'Anvers no va arribar a viatjar a la ciutat belga. El maig de 1921, Espanya va reafirmar el seu compromís internacional debutant en la Copa Davis, en l'eliminatòria davant Gran Bretanya, disputada en el London Club de Hendon.

Però, malgrat les bones sensacions esportives, la RALTE vivia una enorme crisi institucional. La decisió d'atorgar a Huelva els Campionats d'Espanya de 1921 va ser un autèntic fracàs esportiu i econòmic. Només s'hi van inscriure jugadors locals, la majoria britànics vinculats a l'explotació de les mines de Río Tinto amb victòria final d'un d'ells: Fleetwood Keighly Peach. Els clubs barcelonins, els més importants en nombre de practicants, i els més emprenedors organitzant competicions nacionals i amistosos internacionals, no aprovaven la labor de la RALTE.

El 12 de setembre de 1921, la Junta Directiva de la Real Associació de Lawn Tennis d'Espanya, va celebrar a Sant Sebastià una reunió extraordinària per a abordar temes de vital importància. En primer lloc, es van discutir i aprovar les despeses ocasionades pel debut a Hendon, Londres, de l'equip de Copa Davis. A continuació, es va posar sobre la taula un comunicat en el qual la USTA oferia la possibilitat que un equip espanyol participés en els grans tornejos americans, i que la Junta Directiva va acordar consultar amb els principals jugadors.

Després d'analitzar diverses qüestions d'ordre intern, especialment la problemàtica sorgida en els Campionats d'Espanya, el president Jorge de Satrústegui va comunicar que la ITF oferia a Espanya la possibilitat d'organitzar els Campionats del Món en Pistes Cobertes de 1922.

Jesús Jaurrieta Muquiz, president del Pamplona Lawn Tennis Club, entitat inaugurada el 1918 gràcies a la col·laboració amb un grup d'empresaris alemanys procedents de Guinea Equatorial, va ser el primer a interessar-se per la proposta. Va explicar que la seva entitat, els primers partits de la qual s'havien disputat en la Plaça de Braus, estava interessada en la construcció d'una gran pista *indoor* que podria acollir la gran cita mundial.

No obstant això, el termini era excessivament curt per a tenir preparada la pista al mes de març de 1922, tal i com exigia la federació internacional. Davant aquesta evidència, la RALTE va decidir proposar a la federació internacional que Espanya acollís la prova el 1923, i va acordar que, en el cas que no es presentés una altra candidatura, la competició es disputaria a Pamplona.

2. EL COMPROMÍS DE LA CIUTAT

No va ser fins al setembre de 1922, que la ITF va comunicar a la RALTE la seva decisió d'acceptar que Espanya organitzés el torneig el 1923. Pamplona no havia arribat a construir la seva gran pista coberta, així que José Vidal-Ribas, president de l'Associació de Lawn Tennis de Catalunya (ALTC) i del Real Club de Tennis Barcelona (RCTB), va demanar una setmana de marge per a presentar una proposta.

De retorn a Barcelona, José Vidal-Ribas va reunir la directiva del seu club per a buscar el seu suport, va contactar tot seguit amb les autoritats de la ciutat, i va comunicar als directius de la ALTIC que podien assumir el repte si unien les seves forces.

A les 9 de la nit del divendres 10 de novembre de 1922, en la Reial Societat de Carreres de Cavalls, situada en el número 32 del Passeig de Gràcia de Barcelona, la Junta Directiva de l'Associació de Lawn Tennis de Catalunya (ALTC), va convocar tots els presidents dels seus clubs afiliats, així com les entitats relacionades amb l'esport a una Assemblea Extraordinària. El principal punt en l'ordre del dia era discutir sobre l'organització dels Campionats del Món.

En primer lloc, José María Alonso, el contacte esportiu amb els membres de la federació internacional, va prendre la paraula i va explicar amb tota mena de detalls el desenvolupament tècnic de les proves, així com les exigències organitzatives requerides per a implementar el torneig. Tot seguit, Santiago Güell, baró de Güell, va expressar el total suport de la Confederació Esportiva de Catalunya, suport que va ser confirmat pel FC Barcelona, el RCD Espanyol i l'Associació d'Atracció de Forasters.

Tot seguit, José Mesalles Estivill, secretari de la ALTIC, del RCT Barcelona, i home clau en el moviment olímpic espanyol, va presentar als membres de l'Assemblea el pla directori i pressupostari per a l'organització de l'esdeveniment. L'Assemblea va acordar nomenar José Vidal-Ribas Güell president de la ALTIC i del RCT Barcelona, com a màxim responsable de l'esdeveniment.

Així mateix, la Junta va aprovar que la Junta Magna per a l'organització dels Campionats del Món, estigués formada per la Junta Directiva de la ALTIC, els representants designats per la RALTE, els presidents dels clubs de tennis

catalans, els expresidents de la ALTC, els delegats de la premsa esportiva, els tennistes espanyols que competien a l'estranger, i els senyors Juan Ventosa, Ernest Witty, Raimundo Morales, Edwind Flury, Félix Estrada, José María Sagnier, José María Tarruella i el baró de Güell.

El 15 de novembre, en reunió celebrada a l'Hotel Ritz, i convocada per José María Tarruella, la Junta Magna va nomenar el següent Comitè Executiu dels Campionats:

President: José Vidal-Ribas Güell.

Comissari General: Francisco Rodón Casas.

Comissari General Adjunt: Mariano Vendrell Sala.

Vocal del Comitè de Propaganda: Joan Millet Maristany.

Vocal del Comitè Administratiu: Josep Mir Servat.

Vocal del Comitè Tècnic: José María Alonso Areyzaga.

Secretari General: José Mesalles Estivill.

Així mateix, la Junta Magna va acceptar la proposta de nomenar el britànic Fred Burrow, jutge àrbitre del torneig de Wimbledon, com a "referee" de la competició, tasca en la qual José María Tarruella i José María Soler Coll serien els seus adjunts. També es va acordar que el Comitè Executiu tindria la seva seu a l'Hotel Ritz. La direcció de telègrafs del Comitè es va acordar que fos: Tennis, Hotel Ritz – Barcelona. Es van establir les següents quotes d'inscripció per al torneig: 20 pessetes per a les proves individuals i 30 per a les de dobles.

Sota la supervisió del President, es va formar el Comitè d'Alt Patronatge, encarregat d'assegurar les subvencions, patrocini i col·laboració amb les entitats de la ciutat tant esportives com socials. Jorge de Satrústegui, president de la RALTE, va ser el coordinador d'aquest comitè, al qual va acceptar incorporar-se l'aristocràcia representada pel baró de Güell, el duc d'Alba, la baronessa de Destral, el comte de Casa València, el marquès de Foronda, el marquès de Sant Román d'Ayala, el marquès de Lamadrid, el marquès de Cabanes i el comte de Salces d'Ebre.

Així mateix es van integrar en el comitè representants de les entitats esportives i socials com: Jesús Jaurrieta, Narcís Masferrer, els presidents de la Fira de Mostres, del Cercle Equestre, de l'Associació d'Atracció de Forasters, del Real

Automòbil Club de Barcelona, de la Reial Societat de Carreres de Cavalls, la Real Associació de Caçadors, el Real Moto Club de Catalunya, el Real Club Nàutic de Barcelona, el Real Club Marítim, el Club de Mar del CADCI, la Reial Societat de Sport Basc, el Club Natació Barcelona, la Penya Rhin, el Racing Club de Catalunya, el Futbol Club Barcelona, el Real Club Deportivo Espanyol, el Club Esportiu Europa, el Centre d'Esports de Sabadell, la Unió Esportiva de Sans i l'Avenç de l'Esport.

El Comitè Administratiu va assumir els subcomitès de muntatges, premis, inscripcions, allotjaments, taquillatge i restauració. El Comitè Tècnic, a més d'assessorar els comissaris generals, va ser el responsable de supervisar la qualitat de les pistes, del material necessari per a la competició, de seleccionar els aplegapilotes, jutges de línia i d'ajudar al jutge àrbitre. El president, José Vidal-Ribas, va ser el primer a inscriure's com a jutge de línia de la competició. El Comitè de Propagada va coordinar els subcomitès de premsa, artístic, comunicacions i festes.

Dues setmanes després, Fernando Fabra i Puig, Marquès d'Alella, i alcalde de Barcelona, va aprovar oficialment la cessió gratuïta per part de l'Ajuntament de Barcelona del Palau de la Indústria del Parc de la Ciutadella com a escenari de l'esdeveniment, així com una subvenció de 25.000 pessetes. El marquès d'Alella era, a més, un gran amant de l'esport de la raqueta, i el seu impuls ja estava corroborat en el seu constant suport als Campionats Internacionals de Barcelona que des de 1903 se celebraven anualment a la ciutat.

El treball del Comitè Executiu va ser frenètic durant el mes de desembre. Es van cursar les invitacions oficials a jugadors i federacions internacionals, i es va aprovar que fos la RALTE qui establís els contactes amb la Casa Reial. Gran amant i impulsor del tennis, S.M. el Rei Don Alfons XIII va acceptar la presidència del Comitè d'Honor. José María Alonso es va encarregar personalment de contactar amb els grans tennistes del moment: Bill Tilden, Vincent Richards, Suzanne Lenglen i Molla Mallory.

EDIFICI DE L'HOTEL RITZ, A BARCELONA. VA SER LA SEU DEL >
COMITÈ EXECUTIU DEL CAMPIONAT. AL SEU DAVANT, FONT DE
DIANA, OBRA DE L'ESCUPTOR VENANCI VALLMITJANA.

^ JOSEP MESALLES ESTIVILL,
SECRETARI GENERAL DEL COMITÈ ORGANITZADOR.

^ FRED BURROW, JUTGE ÀRBITRE DEL CAMPIONAT I
JOSÉ MARÍA TARRUELLA, UN DELS DOS JUTGES ADJUNTS.

^ FAÇANA I LOCALITZACIÓ DEL PALAU DE LA
INDÚSTRIA AL PARC DE LA CIUTADELLA, BARCELONA.

PLANO-GUÍA EXPLICATIVO DE LA EXPOSICIÓN UNIVERSAL DE BARCELONA

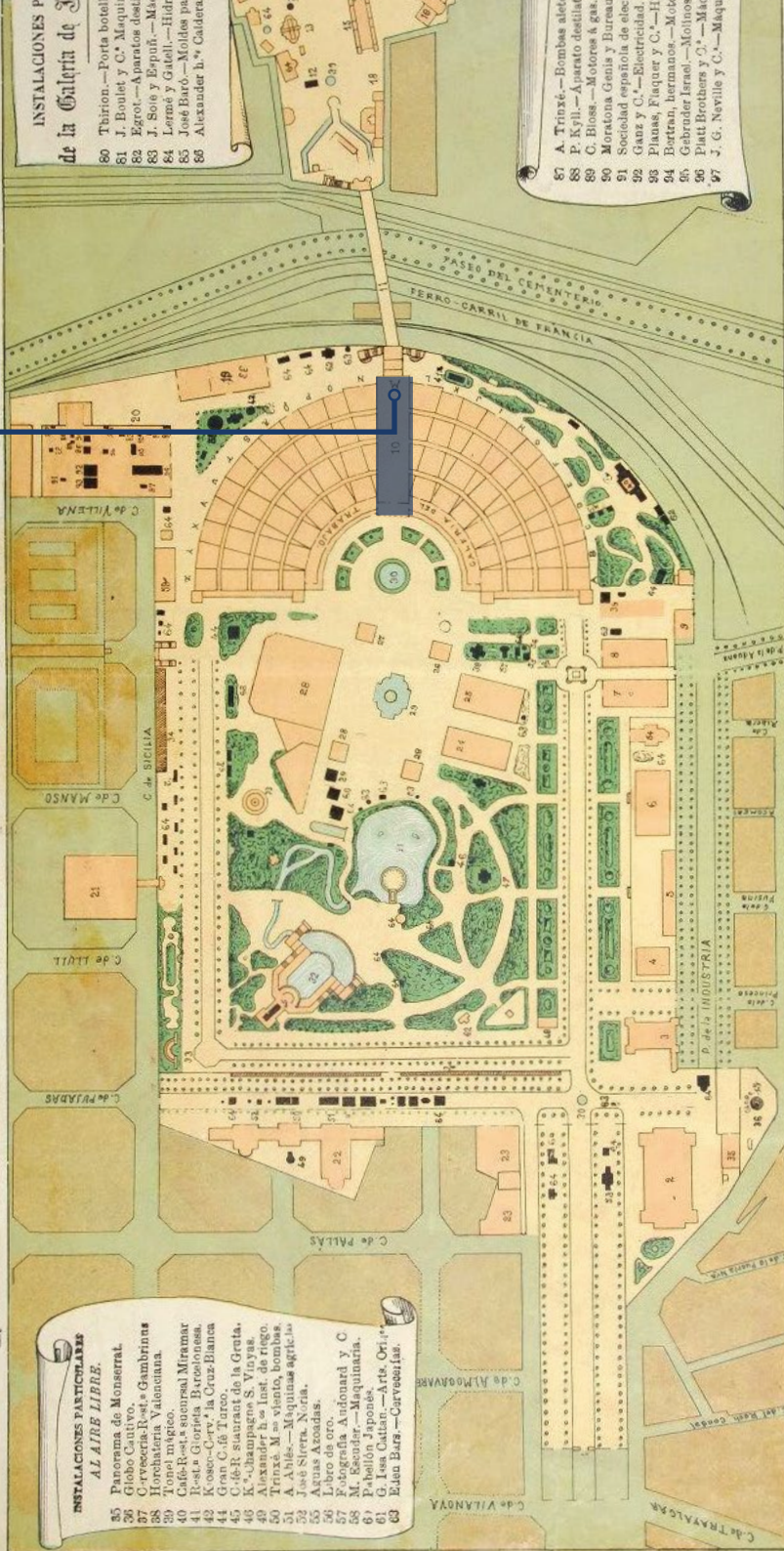
Relación de los edificios, cafés, restaurantes, cervecerías, sitios de recreo, instalaciones particulares, etc.

INSTALACIONES PARTICULARES AL AIRE LIBRE.

- 35 Páramo de Monserrat.
- 36 Globo Cuervo.
- 37 Horchata de Valenciana.
- 38 Horchata de Valenciana.
- 39 Tunnel mágico.
- 40 Café-Rest. sucesal Miramar.
- 41 Rest. Gloria Bredonense.
- 42 Koseo-Cor. la Cruz Blanca.
- 43 Gran Cid Torero.
- 44 K's chaupagros S. Vinyas.
- 45 Alexander h.º Inst. de riego.
- 46 Trinxé. M.º viento, bombas.
- 47 A. Ables.—Maquinas agrícolas.
- 48 J.º Sierra. Noria.
- 49 Aguas Acondas.
- 50 Fotografía Audouard y C.
- 51 M. Escuder.—Maquinaria.
- 52 Pabellón Japonés.
- 53 G. Ios Cattan.—Arts. Ori.
- 54 Elen Carr.—Cervecerías.

INSTALACIONES PARTICULARES de la Galería de

- 80 Thiron.—Porta hotel.
- 81 J. Boulet y C.º Maquina.
- 82 Egrot.—Aparatos dest.
- 83 J. Solé y Espuñ.—Ma.
- 84 Lermé y Gatell.—Hidra.
- 85 José Baró.—Moldes pa.
- 86 Alexander h.º Caldera.

ES PROPIEDAD

- N.º 1 Arco de Triunfo.
- N.º 2 Béis Artes.
- N.º 3 Café Restaurant.
- N.º 4 Invernadero.
- N.º 5 Museo Martorell.
- N.º 6 Unbracelo.
- N.º 7 Monumento a Prim.
- N.º 8 Monumento supleorio.

- N.º 9 Oficinas de la Exposición.
- N.º 10 Palacio de la Industria.
- N.º 11 Viaducto.
- N.º 12 Chales Sementales.
- N.º 13 Compañía trasatlántica.
- N.º 14 Ferro.
- N.º 15 Efectos navales.
- N.º 16 Pabellón de salvamentos.

- N.º 17 Acilio Naval.
- N.º 18 Administración Militar.
- N.º 19 Materia Naval.
- N.º 20 Galería de Maquinas.
- N.º 21 Mineria dep. de aguas.
- N.º 22 Pabellón de agricultura.
- N.º 23 Pabellón de Ciencias.
- N.º 24 Pabellón total.

- N.º 25 Isteria de la Excelsitud.
- N.º 26 Carrocería Teiler y Pransa.
- N.º 27 Jardines y botanipalacio.
- N.º 28 Pabellón de Excelsitud.
- N.º 29 Fuente Magia.
- N.º 30 Sarcófagos.
- N.º 31 Lago.
- N.º 32 Cascada.

- N.º 33 Palereras.
- N.º 34 Montañas Rosas.
- N.º 35 Por rana Monserrat.
- N.º 36 Globo Cuervo.
- N.º 37 Carrocería Gimbrións.
- N.º 38 Horchateria Valenciana.
- N.º 39 Tunnel mágico.
- N.º 40 Café Rest. (Va.º Suizo).

- N.º 41 Rest.º Gloria Barcel.
- N.º 42 Carrocería Cruz Blanca.
- N.º 43 Café Rest.º Maritimo.
- N.º 44 Turco.
- N.º 45 Rest.º de la Grula.
- N.º 46 K's chaupagros S. Vinyas.
- N.º 47 Isteria de la Excelsitud.
- N.º 48 Pabellón C.º del Liceo.

- N.º 49 Bomba Vapor Alexander.
- N.º 50 Baños y Molino Trinxé.
- N.º 51 Maquinas Agric.º A. Ables.
- N.º 52 Zoro sistema S. rera.
- N.º 53 Neta sistema S. rera.
- N.º 54 Zoro, Rest.º C.º Asturiana.
- N.º 55 Iglesia Modelo.
- N.º 56 A.º Aguas Azules.
- N.º 57 Libro de oro.

PALACIO DE LA INDUSTRIA.—A. Portugal, China, Japón y Repúblicas Sur-americanas.—B. Bélgica.—C. D. E. F. Francia.—G. H. I. J. K. L. N. O. P. Q. R. España.—M. Nue central, instalaciones del Gobierno.—S. Austria.—T. Hungría.—U. Italia.—X. Inolterra y Rusia.—Y. Suiza, Tirovia, Suecia y Noruega.—Z. Estados Unidos de América.

^ CARTELL OFICIAL DEL CAMPIONAT.

3. UN PROJECTE EN MARXA

L'arribada de les festes nadalenques no va frenar l'activitat del Comitè Executiu. El 23 de desembre, sota l'assessorament d'especialistes parisencs en la construcció de pistes de tennis de fusta, van començar les obres d'adequació del Palau de la Indústria. El pla de ruta marcat era que els tennistes espanyols poguessin tenir el primer contacte amb la pista a mitjan gener.

El primer pas va ser la construcció del parquet que havia de servir de base de joc per a les dues pistes. També es van abordar els detalls de l'adaptació elèctrica que permetés una correcta llum zenital. El prestigiós dramaturg Adrià Gual va ser l'encarregat de dissenyar el projecte de decoració del saló i del jardí-restaurant. Isabel Llorach, figura destacada de la burgesia catalana, va fer de la seva torre modernista construïda per Puig i Cadafalch un centre de manifestacions artístiques i festes socials. A més, va formar un comitè femení en suport als treballs de Gual. La competició es va assegurar així, música de qualitat en el restaurant, festes en col·laboració amb les diferents ambaixades, i art en les parets del Palau de la Indústria.

Passades les festes nadalenques, el Comitè de Propaganda va convocar els mitjans de comunicació per a fer un balanç de la gestió del torneig. Va mostrar per primera vegada el cartell oficial, va explicar que les peticions de localitats des de l'estranger superava amb escreix les expectatives, i va informar que s'havia decidit que la competició es jugaria amb pilotes Slazenger Hard Court.

El Comitè també va informar que les comunicacions, programes i ordres de joc serien en espanyol, francès i català. També va explicar que l'explotació comercial seria duta a terme per l'empresa NEW-YORK, amb seu en el número 6 de la Plaça Universitat, i que era la concessionària exclusiva dels anuncis en el Gran Teatre del Liceu, la majoria de teatres i cinemes de la ciutat, les estacions de ferrocarril, la Plaça de Braus Monumental i els fanals lluminosos de les Rambles.

Entre les empreses anunciadores contractades per NEW-YORK van destacar Lubrificants Royal i Fiske's, els Cigarrets Orientals Miss Blanche, la botiga d'esports d'Ernest Witty & Co, la pilota Spalding Stitchless, la Llet Condensada El Pagés, l'Aigua oxigenada Boratada P. Borrell, el Forn del Cigne, Indústries Pecuàries, Ciments Asland i Kodak.

Les peticions d'inscripció per part de jugadors espanyols havien desbordat per complet les previsions de l'organització, obligant a posar un filtre de requisits al Comitè Executiu. Es va establir que només podrien ser acceptades les inscripcions de tennistes que haguessin representat oficialment Espanya, que fossin campions d'Espanya o Regionals, o campions socials de clubs que organitzessin competicions internacionals.

El 7 de gener de 1923, el francès Henri Cochet, defensor del títol, va expressar la seva satisfacció pel permís concedit pel seu coronel per a poder entrenar-se en vistes a la seva participació a Barcelona. D'altra banda, Suzanne Lenglen, que mai havia disputat un partit en pista coberta, va indicar a la federació francesa que no disputaria el torneig.

El 9 de gener, va saltar l'alarma en els mitjans de comunicació. En la secció d'Última Hora del rotatiu *La Gasetta Sportiva*, amb l'enigmàtica signatura de X, podia llegir-se: *"Per elements de gran autoritat en el tennis mundial se'ns diu que, molt probablement han de suspendre's els Campionats del Món sobre pistes cobertes que havien de celebrar-se a Barcelona. És la causa, possibles dissidències amb l'Ajuntament. La urgència del temps ens impedeix estendre'ns"* (Arxivador de retalls de premsa: 9-11-1922 al 24-2-1923. Fons RCTB-1899 / FBO).

Aquest mateix dia, *El Noticiari Universal* també apuntava a problemes i publicava que *"davant les dificultats de la federació per a la celebració dels Campionats del Món, se sol·licita la cessió del Frontó Comtal a la Junta Directiva de la Reial Societat Sport Basc"* (Arxivador de retalls de premsa: 9-11-1922 al 24-2-1923. Fons RCTB-1899 / FBO). Cap de les dues notícies va tenir confirmació. En realitat, el Comitè Executiu havia contactat amb la Reial Societat Sport Basc per si es pogués instal·lar una xarxa portàtil en la seva pista per a facilitar possibles entrenaments dels jugadors en el cas que aquests ho sol·licitessin.

L'endemà de les "falses alarmes", l'11 de gener, els tècnics francesos havien conclòs la instal·lació del parquet que es va pintar amb dues capes de pintura verda, i que va necessitar més de 48 hores per a estar completament sec.

El 17 de gener, l'arquitecte Josep Puig i Cadafalch, president de la Mancomunitat de Catalunya, va rebre el Comitè Executiu de la competició per a felicitar-los pel seu treball. L'èxit de la prova semblava assegurat, ja que abans de posar-se a la venda les entrades, ja estaven reservats els abonaments per a les 50 llotges que s'havien encarregat construir.

VISTA DE L'INTERIOR DEL PALAU DE LA INDÚSTRIA
DURANT LA CONSTRUCCIÓ DE LA PISTA I LES GRADERIES.

El 20 de gener, es van anunciar els següents premis finals de la competició:

CAMPIÓ INDIVIDUAL MASCULÍ	Copa S.M. Alfons XIII, Rei d'Espanya, i una maquineta d'afaitar d'or oferta per Gillette.
FINALISTA INDIVIDUAL MASCULÍ	Una <i>pitillera</i> d'or oferta per la RALTE.
CAMPIONS DE DOBLES MASCULINS	Copa de l'Ajuntament de Barcelona i dos estotjos amb maquinetes d'afaitar.
FINALISTES DE DOBLES FEMENÍ	Dues polseres d'or ofertes pel Real Club de Tennis Barcelona i el Real Club de Tennis del Turó.
CAMPIONA INDIVIDUAL FEMENÍ	Copa S.M. la Reina Victòria Eugènia.
FINALISTA INDIVIDUAL FEMENINA	Un atuell de cristall de Bacarrat i plata oferta pels esportistes de Navarra.
CAMPIONES DE DOBLES FEMENINS	Copa de la Mancomunitat de Catalunya.
CAMPIONS DOBLES MIXTES	Copa de la ALTC.
CAMPIONS PRIX DE CONSOLACIÓ	Copes de la RALTE.

COPA DEL TORNEIG INDIVIDUAL MASCULÍ, >
GUANYADA PEL FRANCÈS HENRI COCHET.

^ DISTINTIU OFICIAL PER ALS MEMBRES DEL COMITÈ ORGANITZADOR.

✓ INVITACIÓ PERSONAL AMB EL SEGELL DE L'ASSOCIACIÓ DE LAWN-TENNIS DE CATALUNYA.

4. EL ROTUND ÈXIT D'UNA GRAN COMPETICIÓ

El 24 de gener, la RALTE va fer pública la composició de l'equip espanyol format per Manuel Alonso, Manolo Gomar, Eduardo Flaquer, José María Alonso, Francisco Sindreu, Maria Luisa Marnet, Rosa Torras i Isabel Fonrodona. José Vidal-Ribas va assumir el càrrec de capità de l'equip, i José María Alonso la de capità suplent. En les oficines del Comitè Executiu a l'Hotel Ritz, també s'anaven rebent les inscripcions enviades per les federacions nacionals. La RALTE va indicar que, una vegada el jutge àrbitre dissenyés els quadres de competició, i segons el número de jugadors definitivament inscrits, consideraria l'acceptació d'altres tennistes espanyols que no figuessin en l'equip oficial.

La federació nord-americana, que mantenia un dur conflicte amb la federació internacional, va comunicar que no enviaria el seu equip de Copa Davis però va assegurar la inscripció d'Elizabeth Ryan, cinc vegades campiona de dobles de Wimbledon en aquells moments, i finalista en la prova individual el 1921.

Mancant deu dies per a l'inici de la competició, les inscripcions rebudes eren les següents:

EQUIP ANGLÈS

Walter Cecil Crawley, John Brian Gilbert, Donald McNeil Greig, Geraldine Beamish, Kathleen McKane Godfree i Miss Greig.

EQUIP DANÈS

Erik Tegner, Leiv Rowsing, Henning Larsen, Axel Petersen, Arne Velschow Rassmussen, Olav Lindstrom, K. Mork, Margrehte Kaeler i Elsebeth Brehm.

EQUIP FRANCÈS

Henri Cochet, Jean Couiteas de Faucamberge, René Lacoste, Paul Feret, Roger Marie Danet, Germaine Golding, Jeanne Vaussard, Marguerite Billout, Francis Pigueron i T.R. Els Besnerais.

EQUIP ROMANÈS

Nicolae Mishu.

EQUIP HOLANDEÀ

Jonhkeer Christiaan Kick van Lennep.

EQUIP ALEMANY

E.M. Freudenthal.

EQUIP ESTATUNIDENC

Elizabeth Ryan.

EQUIP POLONÈS Jadwiga Zochowska, Vera Rychler,
Stanislav Mender, Wladislaw
Szwede i Zdzislaw Szule.**EQUIP SUÍS**Charles Martin, Guy Auguste
Alexander Sautter, Madamme Monk
i Madamme Sautter.

El 25 de gener, a les 11 del matí, Alfredo Noblom, Ricardo Morales, Alfredo Riera i José María Tarruella van ser convocats per als primers entrenaments oficials en la pista principal del Palau de la Indústria. Després d'aquests, van informar que la pista estava en perfectes condicions per al joc, encara que en ésser la primera vegada que practicaven sobre pista coberta, estaven sorpresos per la rapidesa del bot de la pilota. Després d'ells, la gran majoria de tennistes nacionals van practicar també en les pistes.

El Comitè de Propaganda, gràcies als contactes internacionals de José María Alonso, va desenvolupar un ambiciós pla de comunicació amb la premsa esportiva estrangera. El prestigiós rotatiu francès *l'Acte*, molt exigent amb l'esport del lawn-tennis, va realitzar un reportatge especial sobre el torneig el dia abans de la inauguració en el qual podia llegir-se:

“La llum ens ve des del Nord, s’ha dit en moltes ocasions parlant de Rússia. Avui dia és el Sud qui ens porta el progrés de principis del segle xx. L’animadora de Rússia va ser Catarina i el gran animador de l’Espanya esportiva és Alfons XIII. Enfervorits per la seva presència en les grans reunions atlètiques, el Rei d’Espanya està en el camí de portar el seu país al capdavant d’Europa. És en reconeixement a tots els seus esforços, que la Federació Internacional de Tennis ha confiat aquest any a Espanya i a Barcelona, la reina de Catalunya, la organització dels Campionats del Món. Sense dubtar-ho un instant, el Comitè Espanyol ha transformat la meravellosa sala del Palau de la Indústria en dues superbes pistes de tennis il·luminades. L’èxit de la competició està assegurat. La jornada inaugural serà triomfant” (Arxivador de retalls de premsa: 9-11-1922 al 24-2-1923. Fons RCTB–1899 / FBO).

Per altre banda, *Lawn Tennis and Badminton* la revista de referència internacional, desgranava en cadascun dels seus números, amb una excel·lent cobertura

fotogràfica, el desenvolupament de les obres que anaven convertint al Palau de la Indústria en un suggeridor i perfecte escenari.

El 26 de gener, la Junta Magna, explica als mitjans de comunicació els detalls de la llista de festejos que acompanyaran l'activitat esportiva. Destaquen un banquet ofert per la ALTC, un altre ofert per l'Ajuntament de Barcelona, excursions a Montjuïc, Tibidabo i Sitges, un ball de gala a l'Hotel Ritz i un vermut de benvinguda als participants en el RCT Barcelona.

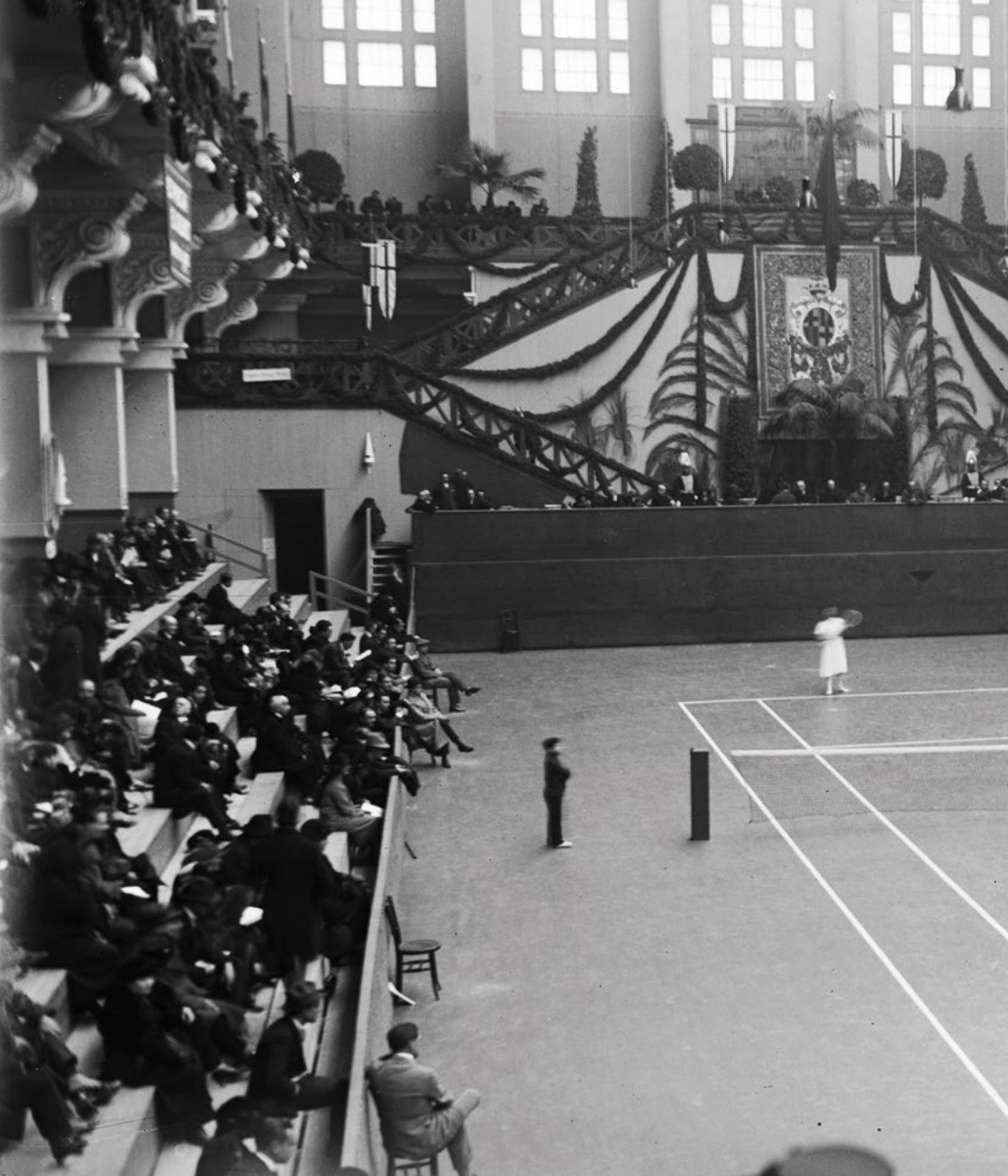
El 27 de gener, destacats membres de la ALTC acudeixen a l'Estació de França per a rebre als components de l'equip britànic, que vénen acompanyats pel jutge àrbitre de Wimbledon, Fred Burrow. El jutge realitza a la tarda una inspecció al Palau de la Indústria acompanyat per José Vidal-Ribas, a qui felicita per la gran feina realitzada. Hores més tard, després de comprovar els comunicats de les diferents federacions nacionals, Burrow formalitza el tancament d'inscripcions en la secretaria del torneig a l'Hotel Ritz.

El dijous 1 de febrer amb el Palau de la Indústria ornamentat amb garlandes i brancatges, 35.000 bombetes enceses, la bandera de Barcelona onejant al capdamunt, i un bell tapís amb l'escut de la Ciutat Comtal situat al fons de la pista i envoltat de flors i plantes, va començar la competició.

A les 10 del matí, Manuel Alonso i Carlos de Satrústegui van entrar en la pista central sent rebuts amb grans aplaudiments, que també van victorejar al Comte de Gomar i José Mir en la seva entrada a la pista 2. L'afluència d'espectadors va ser nombrosa. El jardí restaurant tenia un aspecte immillorable.

En la primera jornada, Manuel Alonso es va imposar en tres clars sets. No va haver-hi sorpreses destacables, però sí una evident constatació: els tennistes estrangers estaven molt més adaptats al ràpid bot de la fusta que els tennistes nacionals. La competició va desgranar les primeres rondes amb els resultats previstos, una organització elogiada pels competidors, i grans aplaudiments.

El 3 de febrer, amb el quadre femení sense Elizabeth Ryan, que no va poder desplaçar-se a Barcelona per motius de salut, i els dobles ja en el programa de partits, va haver-hi el primer moment àlgid del torneig. Amb la pista totalment abarrotada, van saltar a la pista Manuel Alonso i René Lacoste. El partit havia estat ajornat el dia anterior per a poder jugar-se en millors condicions de llum, i Alonso pogué presentar-se en pista malgrat estar afligit d'un fort refredat. Tots

^ UNA GRAN FESTA ESPORTIVA I ORGANITZATIVA ES VA VIURE ALS CAMPIONATS DEL MÓN DE TENNIS EN PISTA COBERTA DISPUTATS EN EL PALAU DE LA INDÚSTRIA, PARC DE LA CIUTADELLA, BARCELONA.

^ VISTA LATERAL DE L'INTERIOR DEL PALAU DE LA INDÚSTRIA
DURANT UN PARTIT DEL CAMPIONAT.

dos tennistes van ser aclamats durant el partit. Alonso es va imposar en quatre sets, però va ser una victòria amb peatge. Amb febre alta, Manuel Alonso no va poder saltar a pista l'endemà per a enfrontar-se al romanès Mishu.

María Luisa Marnet va ser una altra de les afectades per les fredes temperatures que castigaven aquells dies la Ciutat Comtal. Marnet, per prescripció mèdica, no va saltar a la pista en el seu partit de primera ronda davant la danesa Elsebeth Brehm. De les espanyoles, només Rosa Torras va poder superar la primera ronda.

Els quarts de final de la prova masculina van conformar un partit molt especial per a l'afició local aparellant Francisco Sindreu i el Comte de Gomar. Sindreu, que en la seva primera participació en un torneig sobre pista coberta havia derrotat al danès Pettersen i al suís Martin, no va poder oferir resistència a Manolo Gomar, que es va imposar en tres ràpids sets.

^ JOSÉ VIDAL-RIBAS, A MÉS DE SER EL PRESIDENT DEL COMITÈ ORGANITZADOR I CAPITÀ DE L'EQUIP ESPANYOL, VA INSCRIURE'S COM A JUTGE DE LÍNIA PER A LA COMPETICIÓ.

El gran favorit per a la victòria final i defensor del títol, el francès Henri Cochet, es va convertir en el rival del Comte de Gomar en les semifinals després de vèncer successivament a Juan Andreu, Hennin Larsen i Donald Greig, i va sofrir de valent en els quarts de final en un apassionant partit davant Walter Cecil Crawley. El romanès Nicolae Mishu i el britànic John Brian Gilbert es van enfrontar en l'altra semifinal. Mishu, diplomàtic romanès, va amenitzar amb les seves habilitats al piano, un dels grans moments de la vetllada musical que es va organitzar al Palau de la Indústria.

Les favorites van avançar amb autoritat en la competició femenina, que va configurar unes semifinals entre franceses i britàniques. Jeanne Vaussard i Kathleen McKane Godfree s'enfrontarien per la part alta del quadre, i Germaine Golding i Geraldine Beamish ho farien per la part inferior. Les quatre havien avançat a semifinals sense cedir un set.

Les jornades finals van estar animades amb el suport de la presència en el Palau de la Indústria de l'Infant Don Ferran de Baviera i de Borbó, que va arribar des de Madrid en ferrocarril fins a l'estació del Passeig de Gràcia, en representació del Rei Alfons XIII, i va ser rebut pel Comitè Organitzador.

La semifinal entre Manolo Gomar i Henri Cochet va ser un partit extraordinari, amb la pista a vessar, amb admiració constant des de les graderies, i intriga fins al final. Gomar es va imposar en els dos primers sets, però Cochet va aconseguir mantenir la calma, superar el moment de crisi, i derrotar a l'espanyol en cinc sets. També dramàtica i excitant va ser la segona semifinal, en la qual Gilbert es va imposar a Mishu en cinc sets. La lògica es va imposar en les semifinals femenines, intercalades en la pista central amb els partits masculins, amb clares victòries de McKane i Beamish.

L'11 de febrer, Kathleen McKane Godfree, que anys després derrotaria en dues finals consecutives a Lili Álvarez a Wimbledon, es va convertir en la primera campiona del torneig barceloní, superant la seva compatriota i parella de dobles, Geraldine Beamish per 6-3, 4-6 i 7-5. McKane va completar un fantàstic triplet a Barcelona, ja que també es va imposar en els dobles al costat de Beamish i en els mixtes al costat de Crawley. Dues hores després, Henri Cochet va fer bons els pronòstics i va compartir protagonisme amb McKane en imposar-se en la final masculina a Gilbert per 6-4, 7-5 i 6-4.

L'Infant Don Fernando de Baviera y de Borbón va lliurar les copes de vencedors a McKane i Cochet, aquest últim vestit de militar en l'acte protocol·lari. Les ovacions del públic van durar diversos minuts, en una cerimònia en la qual Cochet va rebre així mateix el guardó de dobles masculins al costat del seu compatriota Jean Couiteas de Faucamberge. René Lacoste va ser el guanyador de la prova de consolació.

Amb un Sopar d'Honor i un animat Ball de Gala als salons de l'Hotel Ritz, amb la sensació que el tennis espanyol havia obert una porta al món, i la victòria de la ciutat de Barcelona davant un repte descomunal, els Campionats van ser clausurats entre els aplaudiments dels participants i els elogis de la premsa internacional.

5. QUADRES DE RESULTATS DEL CAMPIONATS DEL MÓN DE TENNIS EN PISTES COBERTES DE 1923

ABREVIATURES

O. Equip oficial	D. Dinamarca
E. Espanya	F. França
I. Anglaterra	P. Polònia
R. Romania	S. Suïssa

INDIVIDUAL MASCULÍ

E.—J. Jaurieta
D.—O. Lindstrom

O.P.—Portugal 2
E.—A. Noblom

O.I.—D.M. Greig
O.P.—S. Menda

E.—A. Riera
O.D.—L. Rovsing

E.—S. González
O.D.—H. Larsen

E.—J. Andreu
O.F.—H. Cochet

O.E.—M. Alonso
E.—C. Satrústegui

E.—J. Dicenta
O.F.—R. Lacoste

O.P.—W. Szwede
O.F.—T.R. Le Besnerais

E.—J. M. Tarruella
O.R.—N. Mishu

E.—A. Juanico
E.—R. Díez del Corral

O.F.—J. Couitéas
D.—E. Freudenthal

O.E.—Conde de Gomar
E.—J. Mir

D.—K. Morch
E.—F. Rondón

O.E.—F. Sindreu
D.—A. Petersen

E.—A. Faulconbridge
O.S.—C. Martin

O.E.—J. M. Alonso
O.I.—W.C. Crawley

Lindstrom
6/1, 6/2, 6/3
Noblom
W. O.

Greig
6/4, 6/1, 6/3
Rovsing
6/1, 6/1, 6/0

Larsen
6/1, 6/1, 6/0
Cochet
6/2, 6/1, 6/3

Alonso
6/2, 6/1, 7/5
Lacoste
6/0, 6/0, 6/0

Le Besnerais
6/3, 6/0, 6/2
Mishu
6/2, 6/0, 8/6

Juanico
6/3, 6/0, 6/2
Couitéas
1/6, 6/3, 6/4, 8/6

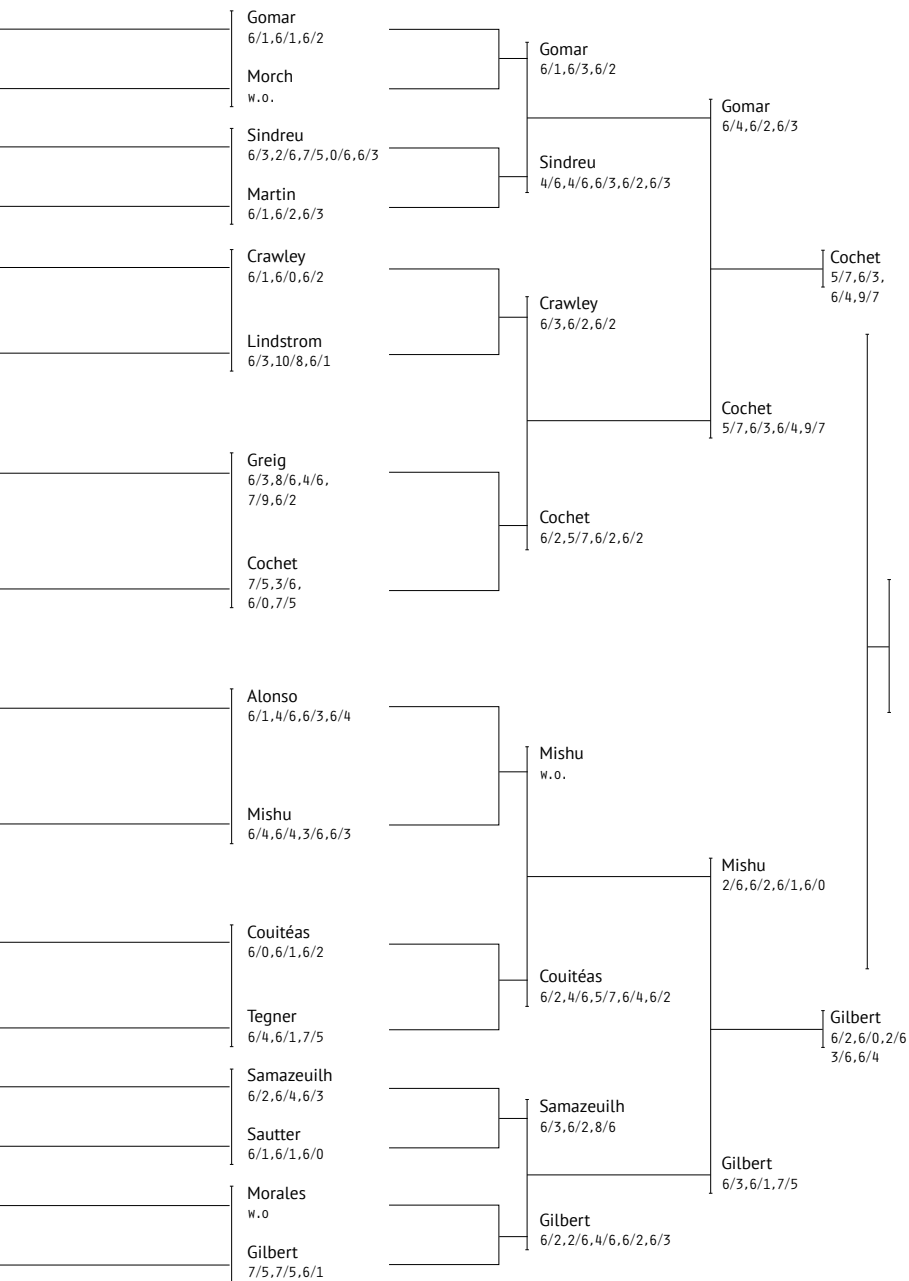
E.—J.E. de Olano
O.D.—Erik Tegner

O.E.—E. Flaquer
F.—J. Samazeuilh

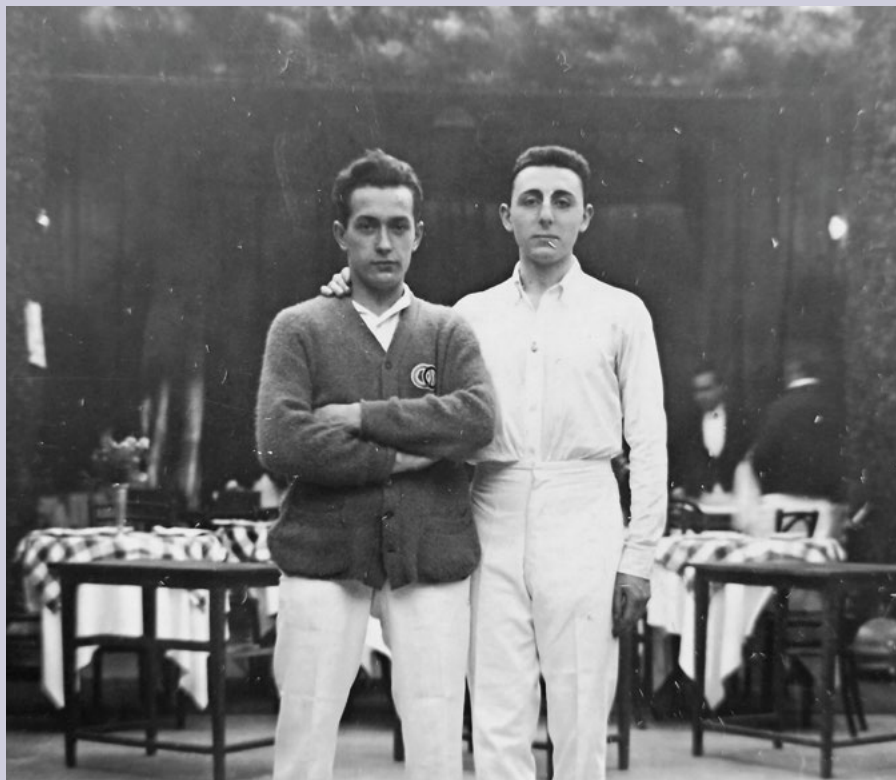
E.—F. Colomer
O.S.—G. A. Sautter

E.—R. Morales
O.P.—Portugal 1

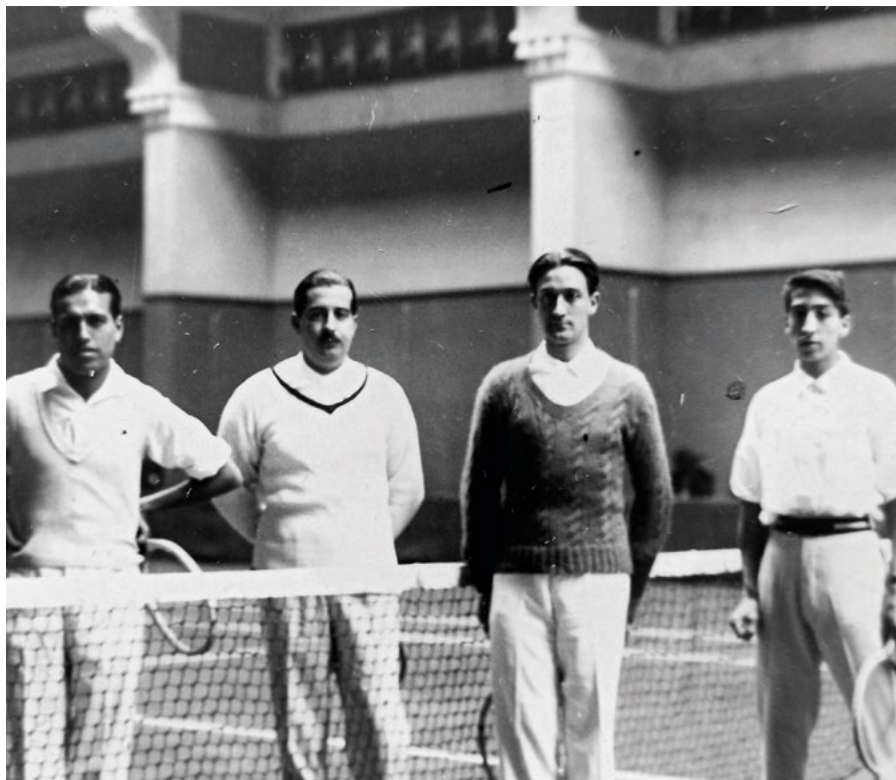
E.—J. M. Lienres
O.I.—J. B. Gilbert

Cochet 6/4,7/5,6/4

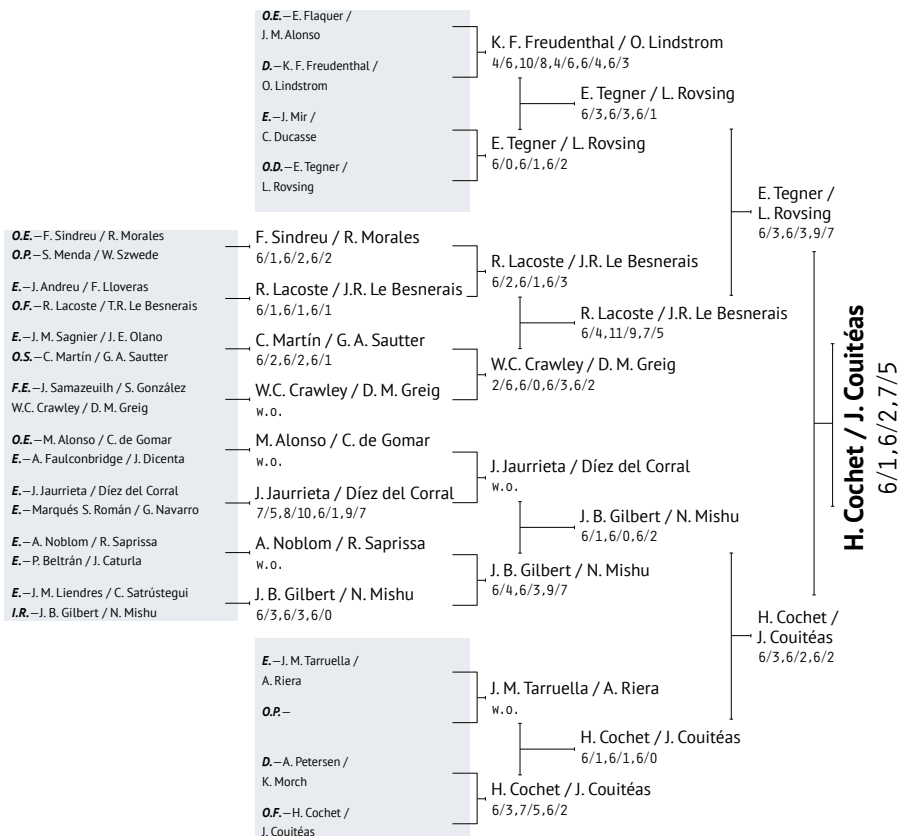
^ HENRI COCHET I JEAN COUITÉAS, GUANYADORS DEL TORNEIG DE DOBLES MASCULÍ.

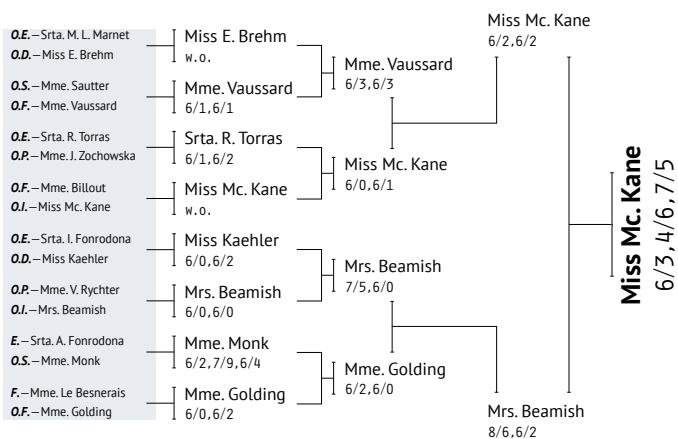
^ ELS JUGADORS ESPANYOLS F. LLOVERAS I J. ANDREU CONTRA ELS
FRANCESOS RENÉ LACOSTE I J. R. LE BESNERAIS; CORRESPONENT
A LA PRIMERA RONDA DEL TORNEIG DE DOBLES MASCULÍ.

DOBLES

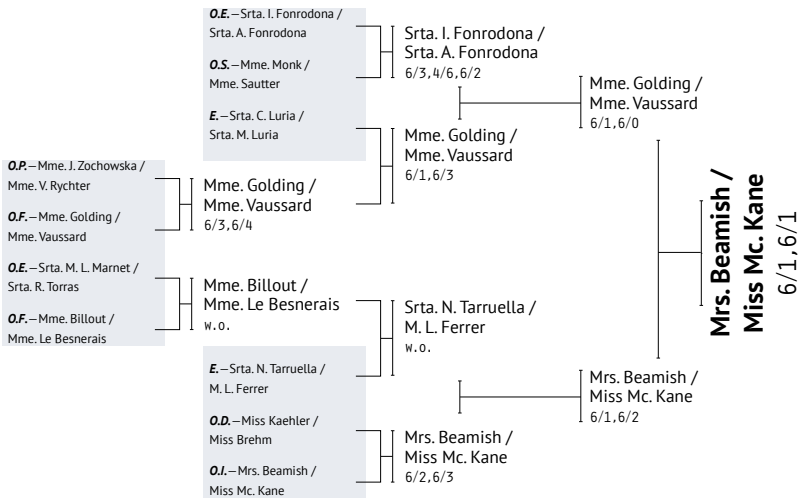
MASCULÍ

INDIVIDUAL FEMENÍ

DOBLES FEMENÍ

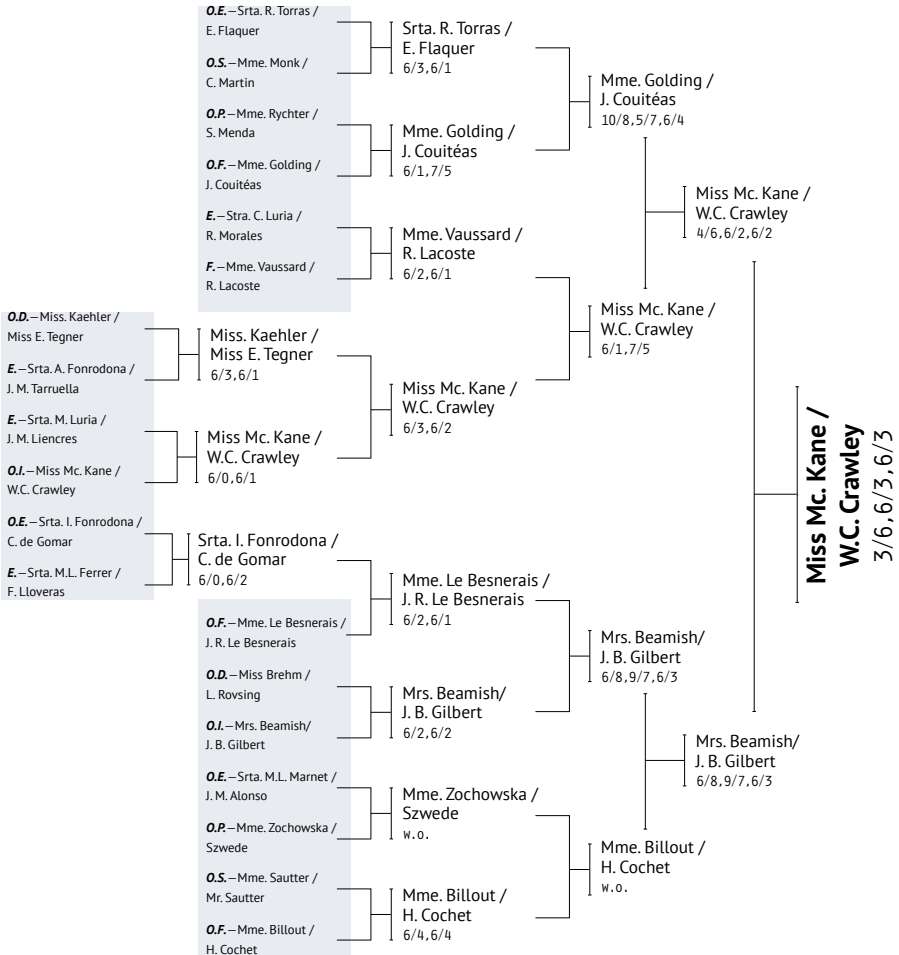

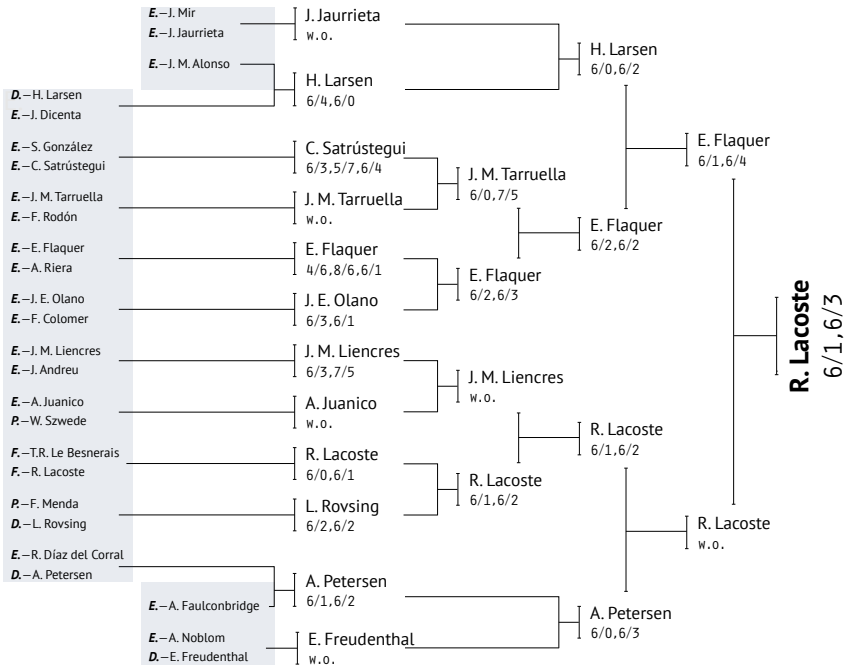
^ LES JUGADORES ANGELES GERALDINE BEAMISH I KATHLEEN
MCKANE, GUANYADORES DEL TORNEIG DE DOBLES FEMENÍ.

MIXTE

PRIX CONSOLACIÓ

^ L'INFANT FERNANDO DE BORBÓN DESPRÉS DE LLIURAR LES COPES
ALS GUANYADORS DEL PRIMER CAMPIONAT DEL MÓN DE TENNIS
EN PISTA COBERTA. PALAU DE LA INDÚSTRIA, PARC DE LA
CIUTADELLA, BARCELONA.

El **Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport Joan Antoni Samaranch** (CEO-JAS) és una entitat gestionada per la Fundació Barcelona Olímpica. Es troba ubicat a l'edifici noucentista conegut com la Font del Gat, Passeig Santa Madrona, 28. Aquest edifici històric fou construït amb motiu de l'Exposició Internacional de Barcelona del 1929 i va ser obra de l'arquitecte Josep Puig i Cadafalch.

L'objectiu principal del CEO-JAS és preservar el llegat dels Jocs Olímpics i Paralímpics de Barcelona'92 i la història de l'esport a Barcelona a través de la custòdia dels diferents arxius d'entitats esportives i fons personals. Aquest patrimoni documental i bibliogràfic és accessible per a aquelles institucions, investigadors i persones interessades. Per altra banda, també impulsa la investigació i promoció dels valors culturals, històrics, ètics i esportius derivats de l'esperit olímpic.

El CEO-JAS conté una biblioteca amb més de 7.000 volums, a més de conservar diferents fons documentals, fruit de donacions i cessions d'entitats esportives i persones relacionades amb el món de l'esport. Entre els fons documentals que custòdia, destaca el del **COOB'92**, el del fotoperiodista **Javier Del Arco**, el del **Real Moto Club de Cataluña**, i les cessions de la **Real Federación Española de Deportes de Invierno** i del **Real Club Tenis Barcelona-1899**.

Respecte a les donacions i cessions privades, destaquen els fons documentals sobre tennis de **Pedro Hernández** i **Jaime Bartrolí**, així com el d'**Isidre Rigau**, **Rubèn Peris** i **Joan Manel Surroca**. El CEO-JAS també custòdia una part del fons personal de **Joan Antoni Samaranch**.

Tots aquests fons documentals i bibliotecaris, estan oberts a la consulta pública, prèvia petició a través de l'adreça **ceosamaranch@fbolimpica.es**.

A part de la vessant de conservació i tractament del llegat històric esportiu, el CEO-JAS impulsa programes d'investigació històrica com és l'Aula d'Història, publicacions i altres projectes executats amb altres Centres d'Estudis Olímpics a nivell estatal.

BLOGS <http://barcelonasportiva.blogspot.com>
<https://memoriaolimpica.wordpress.com>

INSTAGRAM @arxiufbo

 **Centre d'Estudis
Olímpics i de l'Esport**
Joan Antoni Samaranch